

ROLNIK

Bezpłatny dodatek

do „Drwęcy”

Rok IX.

Nowemiasto, dnia 14 listopada 1935.

Nr. 43

Rolnictwo wystąpiło z programem naprawy sytuacji gospodarczej.

Samorząd rolniczy przedstawił czynnikom miarodajnym program gospodarczy, realizacja którego — zdaniem izb rolniczych — mogłaby doprowadzić do radykalnej poprawy naszej sytuacji gospodarczej.

W memorjale tym samorząd rolniczy podnosi, że trwałe utrzymanie równowagi budżetu publicznego, odpowiedniego poziomu sił obronnych i stałości waluty jest niemożliwe bez gruntownej poprawy sytuacji gospodarczej. Akcja w kierunku tej poprawy musi być oparta głównie na własnych siłach społeczeństwa oraz na odrodzeniu inicjatywy prywatnej i wykonania przy pomocy programowej polityki gospodarczej państwa.

Warunkiem natury generalnej, nieodzownym do takiego działania i koniecznym dla życia gospodarczego ze względu na potrzebę potaniaenia środków obrotowych jest — zdaniem izb rolniczych — odpowiednia polityka Banku Polskiego.

Chodzi tu m. in. o obniżenie stopy dyskontowej tego banku. Obniżka ta, aby uczyniła zadość potrzebom gospodarczym, a ponadto uwzględniła istniejące możliwości, winna wynosić około 2 proc. w stosunku do obowiązującej stopy dyskontowej Banku Polskiego.

W konsekwencji musiałaby nastąpić stopniowa obniżka stopy dyskontowej instytucji kredytowych, przyczem różnica między tą stopą, a stopą Banku Polskiego nie powinna przekraczać najwyżej 3 proc., przy kredytach zaś redyskontowych w Banku Polskim ta różnica powinna być przynajmniej o połowę mniejsza.

W związku z tem konieczna jest obniżka stopy procentowej od wkładów oszczędnościowych, która nie powinna przekraczać 2 proc. w stosunku rocznym, a także odpowiednie obniżenie oprocentowania wkładów á vista.

Samorząd rolniczy wskazuje dalej na konieczność obniżenia cen artykułów skartelizowanych i monopolowych oraz zabezpieczenia się przed wyższą tych cen w miarę wzmacniania popytu ze strony wsi. Ponadto należy uniemożliwić nadmierne podwyższanie hurtowych i detalicznych cen artykułów spożywczych.

Należy z całą stanowczością, jak podnosi samorząd rolniczy, przeciwdziałać dalszemu tworzeniu się karłowatych gospodarstw wiejskich, uniemożliwić ponowne zadłużenie wsi zbyt kosztownymi kredytami oraz zorganizować warunki, zabezpieczające pracę dla przyrostu ludności wiejskiej.

Wreszcie należy podnieść ceny artykułów rolniczych i zapewnić rolnictwu zwiększenie przychodów gotówkowych, któreby mogły być użyte częściowo na kupno artykułów przemysłowych, co z kolei doprowadzi do ożywienia w przemyśle i zwiększenia zatrudnienia.

Memorjał wspomina też o sile obronnej państwa, której nie powinny dotknąć żadne oszczędności i o innych postulatach rolnictwa, które doprowadzić mogą do gruntownej poprawy naszej sytuacji gospodarczej.

Oslabienie na rynkach płodów rolnych.

Natomiast wysoka konjunktura eksportowa masła.

Na krajowych rynkach zbożowych zauważyć się daje ostatnio słaba tendencja cen. Również na rynkach światowych zboże ma tendencję zniżkową, a to wobec sankcyj, które rozpoczęto stosować wobec Włoch. Ponadto urodzaj zbóż w Argentynie zapowiada się lepiej niż pierwotnie przypuszczano.

Pomimo niedostatecznej podaży żyta, która nawet daje się we znaki młynom, żyto nie wykazuje tendencji zwykłej i ceny jego są obecnie o 20 proc. mniejsze, niż w roku ub. W stolicy wynoszą one 13 zł, a na prowincji tylko około 11 zł.

Ponadto Stany Zjednoczone A. P. przestały zakupywać w Polsce i wogóle w Europie żyta, wprowadzając wysokie cło na żyto. W ubiegłym roku eksportowano z Polski do Stanów Zjednoczonych ponad 200 tys. tonn. W chwili obecnej eksport żyta kierowany jest głównie do Austrii, Danii, Norwegii i Belgii.

Dalsze kształtowanie się cen będzie zależało w dużej mierze od możliwości uzyskania dostatecznych kontyngentów na rynkach zagranicznych.

Znaczne odprężenie dla rynku żytniego stanowiącą dostawę mąki pośledniej do Finlandji i Norwegji.

Niepomyślnie rozwija się również sytuacja na rynku jęczmiennym. Na ten stan rzeczy, składa się zarówno brak zainteresowania dla polskich jęczmion browarnianych, które w roku bieżącym są znacznie gorsze, niż w latach ubiegłych, jak i duża konkurencja kukurydzy argentyńskiej.

Specjalnie zniżkowa tendencja cen przejawia się w zakresie owsa. Powodem tego jest fakt, że intendentury wojskowe narazie wstrzymały zakupy i że Wolne Miasto Gdańsk mniej zakupuje obecnie owsa dla celów eksportowych.

Istnieją w chwili obecnej dobre widoki dla eksportu ziemniaków z Polski, szczególnie do Czechosłowacji, Belgji, Szwajcarii, Francji i Palestyny. W pierwszych trzech krajach przyznane zostały rolnictwu polskiemu poważniejsze kontyngenty na wwóz polskich ziemniaków. Niewiadomo jednak, czy będą one mogły być wykorzystane, gdyż zbiory ziemniaków w roku bieżącym mają być, według oceny sfer fachowych, gorsze o 12—15 proc. w stosunku do roku ubiegłego.

Należy zaznaczyć, że ostatnio warunki eksportu jaj do Anglii znacznie się pogorszyły ze względu na konkurencję jaj, importowanych z Australji i Afryki Południowej.

Natomiast nastąpił wzrost zainteresowania masłem polskim w Anglii, na co złożyło się kilka przyczyn. Poza czynniki konjunkturalni, wynikającymi ze zmniejszenia zapasów w chłodniach angielskich, należy wymienić wybitną poprawę jakości naszego produktu oraz jego opakowania. Liczne i uprzejme uchybienia, które deprecjonowały nasz eksport masła w latach ubiegłych, obecnie prawie nie mają miejsca.

Następnym czynnikiem, oddziałującym na wyższą cenę masła polskiego w Anglii oraz na jego łatwy i masowy zbyt, jest silny popyt na nasze masło, przejawiony przez średniego i uboższego konsumenta angielskiego, który z powodu bardzo wysokiej ceny masła duńskiego coraz częściej zaczyna pokrywać swoje zapotrzebowanie produktem polskim, zwłaszcza, że jakościowo nie jest on o wiele niższy od gatunków renomowanych.

Poprawa opłacalności produkcji mleczarskiej nabiera tem większego znaczenia, gdy się zważy, że wysokie ceny masła pociągnęły za sobą wyższą cenę mleka, wpływając na wzrost dochodu gospodarstw wiejskich, szczególnie zaś warsztatów mniejszych.

Słaba tendencja cen płodów rolnych na rynkach krajowych tłumaczy się do pewnego stopnia tendencjami oszczędnościowymi, które przejawiać zaczynają szerokie sfery miejskie, a specjalnie

Obchody dożynkowe odbywają się w Anglii bardzo uroczyście.

urzędnicze, które dotknięte mają być już od 1 grudnia wydatną redukcją płac.

Z drugiej zaś strony należy się liczyć ze znacznym wywozem do Niemiec płodów rolnych, wahaających się w granicach 120 milionów zł, który musi doprowadzić do zwykłej tendencji na naszych rynkach płodów rolnych.

Pomyślnie horoskopy dla światowego rynku pszenicy.

Według Międzynar. Instyt. Rolnictwa w Rzymie tegoroczne światowe zbiory pszenicy są słabe. Jedyne zbiory ZSRR, przedstawiają się pomyślnie. Instytut stwierdza, że przy końcu bież. kampanji zapasy pszenicy spadną do poziomu r. 1928, a więc przed początkiem wielkiego kryzysu zbożowego.

Jak powinno pracować K. Roln. i jak należy prowadzić zebrania K. Roln. ?

Wydawałoby się, że po tylukrotnych przypomnieniach zebrania Kółek Rolniczych prowadzone są prawidłowo, stosownie do przyjętych formulek. Niestety, w czasie lustracji stwierdziliśmy, że istnieje w powiecie cały szereg K. Roln., które jeszcze zawsze prowadzą zebrania chaotycznie, bezplanowo. Swego czasu zaleciliśmy Zarządom K. Roln., aby każde zebranie odbyło się z przemyślanym programem.

Materiał do rozpraw na zebraniach winien przez Zarząd Kółka być już przedtem przygotowany. Wielu jednak prezesów K. Roln., co jest ubolewania godne — przygotowuje sobie materiał do rozpraw 5 minut przed zebraniem Kółka. Oczywiście, że zebranie takie nie może przynieść zebranym takich korzyści, jakieby się po należyście przygotowanym i przeprowadzonym zebraniu nale-

żało spodziewać. Nadomiar złego wielu prezesów K. Roln. wogóle nie przynosi na zebrania biuletynu PTR., który daje wskazówki, o czym na zebraniu mówić należy i przynosi dużo wiadomości, o których szeroki ogół naszych członków bardzo często wcale nie jest poinformowany. Zaniedbania takie są karygodne i powinny być bezwzględnie tępiące. Członkowie nasi powinni bezwzględnie domagać się odczytania na każdym zebraniu najważniejszych wiadomości z biuletynu. Na każde zebranie winien być przygotowany też referat względnie odczyt.

Do wygłoszenia odczytu względnie referatu należy zaprzęgać swietlejszych członków Kółka. Każdy odczyt winien wykładowca uzupełnić uwagami z własnej praktyki na swoim warsztacie rolnym, o ile wykład odnosi się do jakiegokolwiek gałęzi gospodarstwa wiejskiego. Tak np. rolnik X. porobił w uprawie roli takie czy inne tem podobne spostrzeżenia, które miały duży wpływ na wydajność uprawianej rośliny. Spostrzeżenia takie bezsprzecznie mogą przynieść zebranim duże korzyści, zatem należałoby wykorzystać inicjatywę prywatną. A teraz, jeżeli chodzi o samą sprawę przeprowadzenia zebrania, to trzeba koniecznie trzymać się utartych prawideł, od których nie powinno się ustępować. A mianowicie należy zebraćnie zagać pochwaleniem Pana Boga. A następnie trzeba odczytać porządek obrad według następującej kolejności. 2. sprawdzenie obecności członków, 3. odczytanie protokołu, 4. odczytanie komunikatów, 5. referat albo odczyt, 6. dyskusja nad referatem — odczytem, 7. wolne wnioski, sprawy bieżące względnie sprawy specjalne, 8. ściąganie składek członkowskich i przyjmowanie nowych członków. Zakończenie.

Na zebraniach nigdy nie powinno się pomijać sprawy ściągania składek członkowskich i przyjmowania nowych członków, ażeby, jak dotąd, nie było tego, że członek nie może składki zapłacić, bo skarbnik o niej na zebraniu nie przypomniał, względnie nie zabrał legitymacji członkowskich.

Zarządy Kółek powinny dołożyć wszelkich starań, aby zebranie było jaknajowocniejsze. Zebrania należy w każdym razie prawidłowo przeprowadzić, choćby na to zebranie stawiła się nieznaczna ilość członków. Można najwyżej przy małej frekwencji cośkolwiek skrócić pogadankę, zawsze jednakże należy zebranie odbyć. Protokół z zebrania winien odzwierciedlać cały przebieg zebrania, żeby nie było tego, że o działalności Kółka można było jedynie się dowiedzieć w czasie lustracji. Protokoły winny być regularnie odsyłane do Tow. Roln. Pow. Na sekretarzy Kółek, którzy tego obowiązku nie wypełniają, należy na każdym zebraniu wywierać swój wpływ, względnie spowodować ich do ustąpienia, o ile swojej funkcji nie wypełniają i obrać nowych. Zdarzają się też wypadki, że niektórzy prezesi nie uważają za potrzebne zwoływać w ustalonych terminach zebrań swoich Kółek. Dochodzą nas mianowicie głosy, że to i tanto Kółko Roln. albo wcale zebrań nie odhywa albo bardzo rzadko. Należy prezesów spowodować do bezwzględnie regularnego zwoływania zebrań i tych prezesów, którzy nie wypełniają należycie swoich obowiązków zmusić do ustąpienia jako tych, którzy nie pracują dla organizacji, ale jej szkodzą.

Członkowie K. Roln. nie powinni też wymagać cudów od swych zarządów. Każdy członek winien z zarządem współpracować i pracę mu ułatwiać,

a nie rzucać kłody pod nogi. Przypominamy tu o obowiązku zwerbowania przez każdego członka przynajmniej jednego nowego członka. Przez to siła organizacji naszej znacznie się wzmożeni.

Przez intensywną pracę nie tylko TRP., ale i zarządów i członków zdwoimy nasze szeregi. Skoro dojdziemy do takiego stanu, że zorganizujemy w naszych K. R. przynajmniej 80 proc. rolników, to wojnę, którą prowadzimy o należne nam w państwie miejsce, w 50 proc. już będziemy mieli wygraną.

Oczywiście tego nie dokona jedno Kółko Roln., ale zorganizowane rolnictwo całej Polski.

A więc w myśl hasła „W jedności siła, silni zwyciężymy” — zabierzmy się wszyscy razem i każdy z osobna do energicznej pracy.

T. R. P.

Sejmik rolnictwa pomorskiego.

Zjazd Wojewódzki P. T. R.

Na dzień 20 listopada r. b. Pom. Tow. Roln. zwołuje do Torunia doroczny zjazd wojewódzki członków Kółek Rolniczych całego Pomorza. Zjazd będzie poświęcony zagadnieniom gospodarczym i organizacyjnym, w nawiązaniu do analogicznego zjazdu PTR., odbytego w grudniu 1933 r., w szczególności zaś w kierunku wypowiedzenia się zorganizowanego rolnictwa pomorskiego odnośnie do przyszłego programu gospodarczego Państwa. Prawo udziału w zjeździe przysługuje wszystkim członkom Kółek za okazaniem legitymacji.

Zjazd rozpocznie się wysłuchaniem Mszy św. w kościele Najśw. Marji Panny o godz. 10, poczem otwarcie obrad nastąpi o godz. 11 w wielkiej sali „Dworu Artusa”. Po obradach plenarnych przewidziane są 4 komisje i to: osadnicza, finansowo-rolna, organizacji zbytu i organizacyjna. Na zakończenie nastąpi plenum końcowe i reasumeja wyników obrad.

Uczestnikom Zjazdu przy przejazdach ponad 30 km., przysługuje prawo do zniżki kolejowej w wysokości 50 proc. taryfy normalnej na przejazd ze stacji wyjazdowej do Torunia i z powrotem z Torunia do stacji pierwotnego wyjazdu. Zniżki są ważne w terminie od 18—22 listopada rb., za równoczesnem okazaniem legitymacji członkowskiej oraz dowodu osobistego z fotografią.

Po wszelkie informacje zainteresowani winni zgłaszać się bądź wprost do Centrali PTR. w Toruniu, bądź do instruktorów Tow. Roln. Powiat. w każdym powiecie. W biurach powiatowych można również nabyć formularze na zniżkę kolejową. Cena formularza wynosi, w myśl nowych przepisów kolejowych, 20 gr.

Spożycie pszenicy w Polsce.

Polska stoi w Europie na ostatniem miejscu w spożyciu pszenicy, średnio na 1 mieszkańca wypada tylko 46 kg na rok; Belgja i Francja stoja na pierwszym miejscu z ilością 200 kg pszenicy na 1 mieszkańca.

DZIAŁ KOBIECY

Pod znakiem futra.

Przyznajmy się, że gdy zbliża się sroga zima pierwsze miejsce w naszych marzeniach toaletowych zajmuje ciepłe, ładne, no i oczywiście modne futro. Marzenie takie dla wielu z nas pozostaje niestety w sferze niedosięgalnej, a pani moda jest nielitościwa, bo czasy są ciężkie — a tymczasem futer nosi się coraz więcej.

Dla tych szczęśliwych jednostek, dla których marzenie to staje się rzeczywistością podajemy:

Najmodniejsze futra są w kolorze: czarnym, popielatym, brązowym i granatowym. Co do gatunku to główną rolę gra... kieszeń. Z żrebaków najładniejsze są krótkie, wcięte kurtki, spięte zamaszowym paskiem. Dalej modne są luźne żakiety futrzane z watowanymi rękawami z wełny w innym kolorze, żakiety futrzane z kapiszonami do nasuwania podczas zimna i niepogody na głowę.

Linia futer nawet dołem jest dość prosta, lekko zaznaczona w talji. Kołnierze są rozmaite: obok małych i płaskich modne są ogromne kołnierze-peleryny, układające się w draperje, gdy są podpięte. Modne są też kołnierze przekładane, krzyżowane oraz wiązane i zapinane na duże guziki. Rękawy są b. pomysłowe i rozmaite: szerokie, marszczone, ułożone w drobne fałdy przy ramieniu, inne szerokie w łokciu, a przy przegubie u ręki zwężone. Czasem widuje się też mankiety podwójne.

Przepisy gospodarskie.

Zupa z marchwi.

8—10 małych cukrowych marchewek obrać, opłukać, pokrajać w cienkie plasterki i w rondlu z łyżką masła dusić; gdy na pół mięknie, podać wodą i gotować do miękkości, następnie przefasować przez sito, rozprowadzić rosółem, na wydaniu zaprawić śmietaną i 1—2 żółtkami. Podawać z grzankami z bułki.

SZARLOTKA Z JABŁEK W KRUCHEM CIEŚCIE

Zagnieść 10 deka mieszanego masła z ¼ kg mąki, łyżką stołową cukru i taką łyżką gorącej wody, doskonale wyrobić ciasto i rozwałkować bardzo cienko. Ciastem tym wyłożyć dno i boki rondla wysmarowanego masłem i wysypane tartą bułeczką. Na ciasto ułożyć równą warstwą cieniutko poszatkowane jabłka (½ kg) posypane cukrem i cynamonem, przykryć ciastem i wstawić w piec na godzinę. Na wierzch na ciasto położyć kawałek masła i nakłuć ciasto w kilku miejscach.

WYBOROWA LEGUMINA OWOCOWA

Utrzeć do białości pięć żółtek z filiżanką cukru, domieszać białka ubite na pianę, wsypać filiżankę mąki kartoflanej ostrożnie wymieszać, przelać do wysmarowanej formy i natychmiast włożyć na 10 minut w gorący piec. Po upieczeniu pokrajać w skośne kawałki, ułożyć w krag na półmisku, nawierzchni ułożyć świeże albo z konfitur wyjęte owoce i zalać sosem przyrządzonym w następujący sposób: łyżkę śmietankowego masła roz-

puścić i zasmażyć z odrobiną, na koniec noża wziętą, mąki kartoflanej, rozprowadzić to szklaną syropu owocowego, dodać kieliszek dobrego araku, włożyć łyżeczkę marmelady jabłkowej lub syropu z jasnych konfitur. Leguminę polać gorącym sosem, resztę sosu podać w sosjerce.

GRZYBY SUSZONE NA JARZYŃE

Oczyszczone grzybki pokrajać cienko, gdy są słoneczne dni, rozsypać grzyby cienką warstwą na płótnie, suszyć na powietrzu na słońcu, często ruszać, aby równo i prędko schły, przez co będą białe, inaczej mogą zbrązoczyć. W chmurne dni suszyć grzyby po obiedzie na blasze, na czystych arkuszach papieru, a także i w piecu. Odrazu grzyby nie uschną, należy przesuszać je jeszcze w dni następne. Gdy są przeschnięte wsypać do woreczka, związać lekko, powiesić nad kuchennym ogniskiem na kilka dni, poczem dopiero wsypać do blaszanych pudełek lub do słoju, zamknąć i przechować na zimę. W zimę gotować można jak świeże, przed gotowaniem zanurzyć je na dwanaście godzin w wodzie zimnej lub słodkim mleku. —

Uzupełnieniem futer jest toczek lub czapeczka z tego samego futra, ozdobiona z przodu kitą z piór, fantazyjną klamrą lub wstążką. Woalki maleńkie przypina się po południu lub wieczorem.

Pozatem jako dopełnienie kostjumów, kompletów, płaszczów wełn. i sukien modne są bolerka i peleryny futrzane różnej długości na pięknej podszeźwie, z kołnierzem lub też. Czasem przód zrobiony jest w kształcie przylegającej kamizelki męskiej z kieszeniami.

A teraz, na co może przydać się stare futro? Przy odrobinie fantazji i zręczności można zrobić śliczne, a nowe rzeczy: kurtki, czapeczki, pelerynki (składające się z pasów futrz., zszywanych ukośnie, a wiązanych z przodu na ozdobne sznury lub zapinane na duże drewniane kule — do tego odpowiednie mankiety), dalej kamizelki futrzane, zapinane na 1 guzik, noszone na sukni pod płaszczem, mufki, wiszące na jedw. sznurze na szyi, rękawiczki futrzane, sięgające do łokcia, krawaty futrzane, okalające szyję i związane na kokardę — długimi końcami, guziki futrzane jako przybranie, pasy futrzane jako ozdoba u dołu sukni wieczorowej lub jako ramiączka. Jednym słowem futro naginać się musi do wszystkich fantazyj, którymi przybrać i odświeżyć można garderobę pani, postępującej według wskazówek mody.

DOBRE RADY.

Przeciw reumatycznym bólom zębów

doskonale skutkują okłady: woreczek napełnić gorącym owsem i na bolące miejsce przykładać. Pozatem dobrze jest wziąć kąpiel nóg w gorącej wodzie solonej.

Wanny cynkowe

po użyciu należy wyczyścić gorącą wodą z sodą i przesianym piaskiem. Do gruntownego oczyszczenia użyć pomieszanego kwasu solnego i nafty.

Tace

czarno lakierowane, poszczerbione reperuje się, smarując czarnym lakierem spirytusowym, który nabyć można w każdej drogerji.

Kapelusze aksamitne,

przemoczone od deszczu, wysuszyć bez wycierania, nadając na stole im formę. Po wyschnięciu wytrzeć kawałkiem starej pończochy, zwilżonej w nafcie, najpierw pod włos, potem z włosiem.

Naczynia mleczne

myją w Danji, gdzie gospodarstwo stoi wysoko i gdzie przestrzega się pedantycznej czystości i higieny, następująco: Nalewają w naczynia wodę zirną z domieszką gaszonego wapna, po chwili myją je tą samą wodą szcztkami, płoczą i suszą na powietrzu.

